

Sverre Hartmann:

101580

Samtale hjemme hos generalmajor MONS HAUKELAND

tirsdag 29. august 1967 fra klokken 20,30 - til o,30.

.....

Jeg hadde tenkt å se litt på dagbøkene vedrørende februar 1947, Svalbard- og KV- komplekset ved overgangen til NATO. Men først og fremst å vise generalen innholdet av krigsdagbok for Gruppe XXI vedrørende perioden 10. p27. juni 1940, som ikke bare er en krigsdagbok, men også en kompilasjon av den samtidige korrespondanse, som Haukeland riktig bemerket i løpet av samtalen. Haukeland sa da jeg gikk, at det hadde vært en av de mest interessante samtaler han hadde vært med på, kanskje den mest interessante, la han til med tydelig adresse til innholdet av dagboken og de for ham ytterst overraskende opplysninger om forsvarssjef Ruges disposisjoner fra 10. juni 1940 og dagene som fulgte.

Haukeland var kanskje mest alarmert over skrivelse av 24. juni 1940 til Fylkesmann Gabrielsen, oberst Paye og major von Schlebrügge vedrørende Der Wahtdienst in Ost-Finnmark. Der tok man til og med initiativet til et langtrekkende særdeles omfattende militært samarbeide, tiltak for felles forsvars av Finnmark under omstendighetene for krigens varighet. ~~Månedens~~ Spørsmålet er, sa Haukeland spontant ~~og karrtlig~~, om det er noen forskjell på dem som meldte seg til regiment Nordland og kjempet utenfor Norge mot russerne - og som dessuten tok konsekvensene av sitt standpunkt og risikerte ~~liv og lemmer~~, og de nordmenn i som inngikk avtaler om felles militært selve Forsvarets overkommando ~~egendommene~~ ~~under~~ ~~ordninger~~ sakthold overfor russerne Det noe passive vaktforhold måtte jo nødvendigvis kunne gå over i felles norsk-tysk motstand - i fortsettelsen) dersom avtalen og ordningen overhodet skulle ha noen mening. Utviklingen var forøvrig noe nordmennene i ikke hadde herredømme over

side 2. Haukeland 29. aug. 67

Haukeland nevnte at det var overstløyttant Edvard O s som hadde vært sjef i ~~ixstix~~ Finnmark, men han ville neppe ha innlatt seg på en slik ordning. Og det var da også en annen offiser, oberst Faye, som påtok seg oppdraget. Haukeland karakteriserte Faye som svak. Oberstløyttant Edvard Os lever. Hans sønn, juristen Oystens Os, med direktør stillingen i forsikringsorg., kan gi nærmere opplysninger. Os lever visstnok på en liten gård han har kjøpt i Telemark- han er noe over åtti år, men vital ^{det ville} og åndsfrisk. ~~Wille~~ mente også Haukeland, være ytterst viktig å tale med Os om få hans versjon. bl.a. om konferanser med fylkesmann Gabrielsen o.a. om det oppdrag som han ikke kom til å overta, som Neef skriver i dagboken, på grunn av personlige personlig motsetningsforhold og uenighet ^{differsens} med fylkesmann Gabrielsen, hvilket selvfølgelig kan dekke over en helt annen realitet. .